

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
 КАФЕДРА ДАВНОЇ І НОВОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ
 ІСТОРІЇ

Ольга МАКЛЮК
 (ініціали та прізвище)
 2023 р.

АЛГОРИТМИ ТА ЕВРИСТИКИ ЯК ЗАСІБ ПІЗНАННЯ ІСТОРІЇ УЧНЯМИ

10-11 КЛАСІВ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістра

(назва освітнього ступеня)

денної та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти

спеціальності **014 Середня освіта**

(шифр, назва спеціальності)

предметна спеціальність **014.03 Середня освіта (історія)**

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Історія)**

Укладач **Сергій ТЕРНО, д.пед.н., доцент, професор кафедри історії України**

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
 на засіданні кафедри давньої і нової історії
України та методики навчання історії

Ухвалено науково-методичною радою
 факультету історії та міжнародних
 відносин

Протокол № 01 від 01 " 09 2023 р.
 В.о. завідувача кафедри давньої і нової
 історії України та методики навчання історії

Протокол № 01 від " 01 " 09 2023 р.
 Голова науково-методичної ради
 факультету історії та міжнародних
 відносин

 (підпис)
 Галина ТУРЧЕНКО
 (ініціали, прізвище)

 (підпис)
 Ірина КРИВКО
 (ініціали, прізвище)

*Зогоджено
 зареєстровано*

 2023 рік

С. О. Терно

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань <u>01 Освіта / педагогіка</u> (шифр і назва)	Кількість кредитів – 5	Вибіркова	
		Цикл дисциплін Дисципліни вільного вибору студента в межах спеціальності	
Спеціальність <u>014 Середня освіта</u>	Загальна кількість годин – 150	Семестр: 3	
Предметна спеціальність <u>014.03 Середня освіта</u> (Історія)		3-й	3-й
	Лекції		
	10 год.	год.	
Освітня програма <u>Середня освіта (Історія)</u>	Змістових модулів – 8	Практичні	
		22 год.	год.
		Самостійна робота	
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 16	118 год.	год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати предметно-методичну компетентність вчителя історії профільної школи.

Завдання:

- ✓ Оволодіти методикою аналізу історичних фактів, подій, явищ та процесів
- ✓ Оволодіти методикою аналізу подій з хронологічної точки зору (локалізація подій у часі)
- ✓ Оволодіти методикою визначення місця історичних подій у просторі (використання карти як історичного джерела)
- ✓ Оволодіти методикою історичного документу
- ✓ Оволодіти методикою характеристики історичної особи
- ✓ Оволодіти методикою роботи з візуальними джерелами
- ✓ Оволодіти методикою роботи з фотоджерелами
- ✓ Оволодіти методикою роботи з карикатурою
- ✓ Оволодіти методикою роботи з рекламою
- ✓ Оволодіти методикою роботи з кінофільмом
- ✓ Оволодіти методикою роботи з підручником

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен набути таких результатів навчання і компетентностей:

Результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
СК2. Здатність застосовувати фахові уміння проектування, діагностики та корекції методики навчання історії для розв'язання методичних проблем (проектувальна компетентність).	Методи: участь в дискусіях, робота в парах та групах, інтерактивні вправи. Контрольні заходи: обговорення актуальних проблем на практичних заняттях; підготовка проєкту; залік.
СК5. Здатність розв'язувати проблеми проектування, організації та діагностики процесу навчання історії й громадянства та навченості здобувачів освіти в нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності (прогностична компетентність).	Методи: рефлексія результатів своєї педагогічної діяльності, участь в дискусіях на семінарі. Самостійне опрацювання монографічної літератури. Контрольні заходи: "мозковий штурм", "шість шляп мислення", обговорення актуальних проблем професійної діяльності на практичних заняттях; підготовка проєкту; залік.
СК7. Здатність враховувати вікові особливості здобувачів освіти, використовувати прийоми мотивації до навчання, розвивати позитивну самооцінку школярів, створювати команди та скеровувати їх роботу (психологічна компетентність).	Методи: розв'язування проблемних задач, підготовка проєктів, дискусії на семінарі. Самостійне опрацювання монографічної літератури. Контрольні заходи: розроблення мотиваційних етапів заняття.
ПРН12. Складати завдання для проектної діяльності здобувачів освіти, розробляти проєкти шкільних та позашкільних заходів, реалізовувати та корегувати освітній процес на підставі проведеної педагогічної діагностики із застосуванням компетентнісного та особисто орієнтованого підходів; концепції розвивального навчання та технологій інтерактивного навчання.	Методи: участь в дискусіях, робота в парах та групах, інтерактивні вправи. Контрольні заходи: обговорення актуальних проблем на практичних заняттях; підготовка проєкту; залік.
ПРН15. Застосовувати евристики для складання та реалізації сценаріїв навчальних занять з історії та громадянства із різноманітними варіантами розгортання з урахуванням високого ступеня невизначеності та етичних аспектів, розроблювати діагностичні матеріали та процедури на основі концепції педагогічної діагностики, розвивального навчання та метакогнітивних процесів.	Методи: рефлексія результатів своєї педагогічної діяльності, участь в дискусіях на семінарі. Самостійне опрацювання монографічної літератури. Контрольні заходи: "мозковий штурм", "шість шляп мислення", обговорення актуальних проблем професійної діяльності на практичних заняттях; підготовка проєкту; залік.
ПРН17. Планувати навчальні	Методи: розв'язування проблемних

заняття з опертям на результати психолого-педагогічної діагностики, розроблювати прийоми мотивації з урахуванням вікових особливостей, створювати ситуації успіху та підтримуючу атмосферу для здобувачів освіти, організовувати командну роботу з метою розвитку мислення зростання та спираючись на засади педагогічної діагностики.	задач, підготовка проєктів, дискусії на семінарі. Самостійне опрацювання монографічної літератури. Контрольні заходи: розроблення мотиваційних етапів заняття.
--	--

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Історичні факти.

Тема 1. Методика аналізу історичних фактів, подій, явищ та процесів. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.

Змістовний модуль 2. Хронологія.

Тема 2. Методика аналізу подій з хронологічної точки зору (локалізація подій у часі). Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.

Змістовний модуль 3. Історичний простір.

Тема 3. Методика визначення місця історичних подій у просторі (використання карти як історичного джерела). Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.

Змістовний модуль 4. Історичний документ.

Тема 4. Методика аналізу історичного документу. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.

Змістовний модуль 5. Історична особа.

Тема 5. Методика характеристики історичної особи. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.

Змістовний модуль 6. Візуальні джерела.

Тема 6. Методика роботи з візуальними джерелами. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.

Змістовний модуль 7. Доповідь та рецензування.

Тема 7. Методика підготовки доповіді та рецензування. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.

Змістовний модуль 8. Відеоджерела та тексти.

Тема 8. Методика роботи з карикатурою. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.

Тема 9. Методика роботи з рекламою. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.

Тема 10. Методика роботи з кінофільмом. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.

Тема 11. Методика роботи з підручником. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі	Усього годин	Аудиторні контактні години	Самостійна робота	Система накопичення балів
-----------------	--------------	----------------------------	-------------------	---------------------------

		Усього о годин	Лекційні заняття		Семінари				Т.з .	П.з .	Усь ого балі в
			очна	заочн а	очна	заочн а	очна	заочна			
1	2		4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	14	3	1		2		11		2	5	7
2	14	3	1		2		11		2	5	7
3	14	3	1		2		11		2	5	7
4	14	3	1		2		11		2	5	7
5	14	3	1		2		11		2	5	7
6	14	3	1		2		11		2	5	7
7	14	3	1		2		11		4	5	9
8	22	11	3		8		11		4	5	9
Усього за змістові модулі	120	32	10		22		88		20	40	60
Підсумко вий контроль (екзамен)	30										40
Загалом	150								100		

5. Теми лекційних занять

№ змістовог о Модуля	Назва теми	Кількість Годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2		4
1	Тема 1. Методика аналізу історичних фактів, подій, явищ та процесів. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	1	
2	Тема 2. Методика аналізу подій з хронологічної точки зору (локалізація подій у часі). Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	1	
3	Тема 3. Методика визначення місця історичних подій у просторі (використання карти як історичного джерела). Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	1	
4	Тема 4. Методика аналізу історичного документу. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	1	
5	Тема 5. Методика характеристики історичної особи. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	1	
6	Тема 6. Методика роботи з візуальними джерелами. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	1	
7	Тема 7. Методика підготовки доповіді та рецензування. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	1	
8	Тема 8. Методика роботи з карикатурою. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	0,5	
9	Тема 9. Методика роботи з рекламою. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	0,5	
10	Тема 10. Методика роботи з кінофільмом. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	1	

11	Тема 11. Методика роботи з підручником. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	1	
Разом		10	

6. Теми практичних занять

№ змістового Модуля	Назва теми	Кількість Годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2		4
1	Тема 1. Методика аналізу історичних фактів, подій, явищ та процесів. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	2	
2	Тема 2. Методика аналізу подій з хронологічної точки зору (локалізація подій у часі). Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	2	
3	Тема 3. Методика визначення місця історичних подій у просторі (використання карти як історичного джерела). Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	2	
4	Тема 4. Методика аналізу історичного документу. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	2	
5	Тема 5. Методика характеристики історичної особи. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	2	
6	Тема 6. Методика роботи з візуальними джерелами. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	2	
7	Тема 7. Методика підготовки доповіді та рецензування. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	2	
8	Тема 8. Методика роботи з карикатурою. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	2	
9	Тема 9. Методика роботи з рекламою. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	2	
10	Тема 10. Методика роботи з кінофільмом. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	2	
11	Тема 11. Методика роботи з підручником. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	2	
Разом		22	

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ ЗМ	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 1. Методика аналізу історичних фактів, подій, явищ та процесів.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	2

1	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	5
За ЗМ 1 конт. заход.	2			
2	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 2. Методика аналізу подій з хронологічної точки зору (локалізація подій у часі).	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	2
2	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	5
За ЗМ 2 конт. заход.	2			
3	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 3. Методика визначення місця історичних подій у просторі (використання карти як історичного джерела).	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	2
3	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	5
За ЗМ 3 конт. заход.	2			
4	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 4. Методика аналізу історичного документу.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	2
4	Практичне	Стимульний матеріал	Критерії оцінювання на	5

	завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	для підготовки та обговорення сторінці в Moodle.	сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	
За ЗМ 4 конт. заход.	2			
5	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 5. Методика характеристики історичної особи.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	2
5	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	5
За ЗМ 5 конт. заход.	2			
6	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 6. Методика роботи з візуальними джерелами.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	2
6	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	5
За ЗМ 6 конт. заход.	2			
7	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 7. Методика підготовки доповіді та рецензування.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	4
7	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	5

	практичному			
За ЗМ 7 конт. заход.	2			
8	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 8. Методика роботи з карикатурою. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики. Тема 9. Методика роботи з рекламою. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики. Тема 10. Методика роботи з кінофільмом. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики. Тема 11. Методика роботи з підручником. Поняття. Мета. Алгоритми. Евристики.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	4
8	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508774	5
За ЗМ 8 конт. заход.	2			
Усього за зміст. модулі контр. заході в	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
-------	--------------------------------------	--	---------------------	--------------

1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання – тестування	Питання в Мудл	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15256#section-4	20
	Практичне завдання – аналітичні питання у вигляді проблемних задач (формат виконання: в залежності від форми навчання) а) аудиторно / очно (усно), б) дистанційно: ZOOM (усно).	Питання в Мудл	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15256#section-4	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9.Рекомендована література

Основна:

- Гладун В. Візуалізація на уроках історії України з теми «наш край» засобами онлайн-сервісів. "Вересень". 2022. Т. 3, № 94. URL: <https://doi.org/10.54662/veresen.3.2022.05> (дата звернення: 08.07.2023).
- Данильчук Є. В. Фотографія як джерело з історії повсякдення радянської людини : магістерська робота. 2021. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/5150> (дата звернення: 08.07.2023).
- Косенко Ю. М., Боряк О. В., Король О. М. Застосування комп'ютерних дидактичних ігор у навчанні історії школярів з порушеннями інтелектуального розвитку в умовах інклюзивного класу. *Information technologies and learning tools*. 2020. Т. 77, № 3. С. 76–89. URL: <https://doi.org/10.33407/itlt.v77i3.2837> (дата звернення: 08.07.2023).
- Косенко Ю. Особливості застосування адаптованих документальних джерел у навчанні історії дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends*. 2020. URL: <https://doi.org/10.36074/24.07.2020.v3.18> (дата звернення: 08.07.2023).
- Потапенко Р., Тарапон О. Методика роботи з умовно-графічною наочністю на уроках історії. *Society document communication*. 2022. № 16. С. 151–164. URL: <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2022-16-151-164> (дата звернення: 08.07.2023).
- Соловійова Т., Ткаченко О., Ткаченко Т. До питання про використання історичного документу на ЗНО з історії України в контексті сучасних завдань освіти. *Society document communication*. 2022. № 15. С. 188–202. URL: <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2022-15-188-202> (дата звернення: 08.07.2023).
- Шауренко А. Особливості джерел з історії повсякдення 90-х років ХХ століття. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 5(5). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2022-5\(5\)-665-675](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2022-5(5)-665-675) (дата звернення: 08.07.2023).

Додаткова:

1. Возна З., Ремех Т. Інтегровані курси з історії та громадянської освіти для 5 класу: теоретико-змістовий аналіз. *Ukrainian educational journal*. 2022. № 1. С. 40–52. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-1-40-52> (дата звернення: 08.07.2023).
2. Гриценко А. Досвід створення мультимедійного підручника з історії. *Humanities science current issues*. 2020. Т. 2, № 27. С. 147–151. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/27.203542> (дата звернення: 08.07.2023).
3. Гуменюк А. Семіотика тексту сучасного підручника з історії. *Молодий вчений*. 2023. № 1.1 (113.1). С. 6–9. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-113.1-2> (дата звернення: 08.07.2023).
4. Дворкін І. В., Телуха С. С., Харченко А. В. Формування історичної пам'яті в підручниках з історії України: до та після Євромайдану. *Сторінки історії*. 2021. № 53. URL: <https://doi.org/10.20535/2307-5244.53.2021.248570> (дата звернення: 08.07.2023).
5. Дунда М. Г. Наративні та усноісторичні джерела з історії єврейського населення півдня України кінця XIX – першої половини XX ст.: магістерська робота. 2020. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/3940> (дата звернення: 08.07.2023).
6. Позднякова І. До проблеми аналізу джерел з історії радянської політичної цензури. *Грааль науки*. 2021. № 4. С. 577–582. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.07.05.2021.110> (дата звернення: 08.07.2023).
7. Свйонтик О., Галів М. Документ з історії повсякденного життя чернівецького державного учительського інституту (1948 р.): археографічний аналіз. *Молодь і ринок*. 2021. № 2/188. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.230436> (дата звернення: 08.07.2023).
8. Теміров В. Постать Степана Бандери на сторінках шкільних підручників з історії. *Історичні і політологічні дослідження*. 2020. № 1. С. 86–96. URL: <https://doi.org/10.31558/2079-1828.2020.1.7> (дата звернення: 08.07.2023).
9. Чугура Д. О. Українська народна казка як джерело з історії суспільного та повсякденного життя українців: магістерська робота. 2020. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/1554> (дата звернення: 08.07.2023).
10. Davidenko I. Current state of research on the oral history of philosophy. *Sententiae*. 2022. Vol. 41, no. 2. P. 235–238. URL: <https://doi.org/10.31649/sent41.02.235> (date of access: 08.07.2023).
11. Hordiienko, D. MAGISTRA VITAE: Вілл Дюрант та Аріель Дюрант. Уроки історії. Огляд історії людства як продукту людського досвіду / Пер. з англ. Г. Пшеничної. Харків: Віват, 2022. 176 с. – (Серія «Історія та політика»). *Сіверянський літопис*. 2023. № 1. С. 120–122. URL: <https://doi.org/10.58407/litopis.230114> (дата звернення: 08.07.2023).
12. Maliienko Y. Polycultural aspects of the content of history textbooks in grades 10–11. *Problems of modern textbook*. 2020. No. 24. P. 120–131. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2020-24-120-131> (date of access: 08.07.2023).
13. Pometun O., Gupan N. Visual sources in a history textbook as a tool for students' critical thinking development. *Problems of modern textbook*. 2020. No. 24. P. 241–255. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2020-24-241-255> (date of access: 08.07.2023).
14. Spivak V. V. Ratio studiorum as a source of history of european pedagogical thought. *Scientific herald of sivershchyna. series: education. social and behavioural sciences*. 2023. Vol. 1, no. 9. P. 225–234. URL: <https://doi.org/10.32755/sjeducation.2023.01.225> (date of access: 08.07.2023).
15. Tsyganenko L. Activity of the laboratory of oral history in the context of the national-patriotic education of student youth (from the experience of Izmail State University of Humanities). *Scientific Bulletin of the Izmail State University of Humanities. Section*

- «*Pedagogical sciences*». 2021. No. (56). P. 240–249.
URL: [https://doi.org/10.31909/26168812.21-\(56\)-27](https://doi.org/10.31909/26168812.21-(56)-27) (date of access: 08.07.2023).
16. Vakhovskyi L. Features of use of paradigmatic approach in research on history of education and pedagogical thought. *Education and pedagogical sciences*. 2021. No. 2 (177). P. 75–82.
URL: [https://doi.org/10.12958/2227-2747-2021-2\(177\)-75-82](https://doi.org/10.12958/2227-2747-2021-2(177)-75-82) (date of access: 08.07.2023).
17. Yablonskyi M. З ІСТОРІЇ КОМЕРЦІЙНОЇ РЕКЛАМИ: ЧАСОПИС «НОВІ ДНІ» 1960-х РОКІВ. Ivan Franko National University of Lviv, 2020.
URL: <https://doi.org/10.30970/vjo.2020.47.10505> (дата звернення: 08.07.2023).

Електронні ресурси:

1. Classtime. *Classtime*. URL: <https://classtime.com/uk> (date of access: 08.07.2023).
2. Coggle - simple collaborative mind maps. *Simple Collaborative Mind Maps & Flow Charts - Coggle*. URL: <https://coggle.it/> (date of access: 08.07.2023).
3. Kahoot! | Learning games | Make learning awesome!. *Kahoot!*. URL: <https://kahoot.com/> (date of access: 08.07.2023).
4. Mind mapping, concept mapping, outlining and Gantt Charts. *Mindomo*. URL: <https://www.mindomo.com/> (date of access: 08.07.2023).
5. MindMeister: online mind mapping and brainstorming. *MindMeister*. URL: <https://www.mindmeister.com/> (date of access: 08.07.2023).